

kladal, dokler se mu niso oči odperle, da so ga le za norca imeli.

Prosim za zamero, da povém kakor je resnica. Pa če ne bomo na dan vlekli vseh takih sleparij, ne bomo neumnosti nikoli zaterli!

A. J—n.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Siska 22. marca. Pretekli teden ni bila kupčija kaj posebno živa; spečali smo le kakih 1200 vaganov stare koruze po 2 fl. 15 kr.; 1000 vag. pšenice ogerske (85 funtov težke) po 4 fl. 20 kr.; 1000 vag. ogerske (86 funtov težke) po 4 fl. 36 kr.; 1000 vag. pančovan-ske po 4 fl.; 200 vag. banaške (87 funtov težke) po 4 fl. 48 kr.; 3000 vag. nove bosnjaške koruze po 2 fl. 6 kr. v Karlovec postavljene, in 2000 vag. ovsa po 1 fl. 18 kr. Poslednji dunajski teržni dnevi niso našim trgovcem kaj veliko upanja dajali, da bi utegnili cena se podražiti. Voda je dobra za ladije; do zidanega mosta smo po suhem za vagán 40 do 42 kr. vožnine plačevali. — V Banatu je bila cena pšenici (86 do 87 funtov težki) po 3 fl. 30 kr., (85 funtov težki) po 3 fl. 24 kr., soršici po 2 fl. 36 do 54 kr., ovsu 1 fl. 24 kr., ječmenu 1 fl. 36 kr., koruzi 1 fl. 36 kr.

Iz Tersta. 21. dan t. m. je odrinila odtod na Lloydovi barki „Kalkuta“ družba 17 romarjev v Jeruzalem, kateri so se pridružili tudi naš slavnoznani teržaški gosp. prošt Verne. Malo časa pred odhodom so nam med drugim pisali tole: „Povestnice Vam ne morem še nič poslati; za letos ne vém kakošna bo, ker se pripravljam na dolgo pot. Mož beseda pa hočem biti in jo saj do smerti Franca I. doveršiti. Saj sva že večkrat govorila, da že davnej želim „obljubljeno deželo“ obiskati; sedaj mi je priložnost lepa. Tedaj z Bogom dokler nazaj ne pridem! Preserčno Vas pozdravljam in vse svoje prijatle ter se priporočam Vašemu spominu, ako iz Jeruzalema in Jerihe več nazaj ne pridem.“ Serčno želimo vsi, da bi nam mili Bog zdravega in veselega ohranil ljubljenga gospoda po vseh njegovih potih, od katerih nam bo gotovo mnogo znamenivega povedal. — Med romarji v Jeruzalem nahajamo še enega Krajnea: Jožefa Nose-ta, kmeta iz Male Vasi.

Iz Ljubljane. Gosp. F. Schmidt je prejel te dni od gosp. dvornega nadzornika Nj. Velič. Cesarice veselo pismo od 26. t. m., v katerem mu naznanja, da so presv. Cesarica Njim v spomin Postojnske jame poklonjeno zbirko imenitnejih jamskih kebrčkov milostljivo sprejeti blagovolili in mu naročili, naj gosp. Schmidtu za to darilo, ki jim bo v vedno vesel spominek jamske slovesnosti, Njih zahvalo razodene. — Od pridnega našega gosp. Anton Jelovšek-a je kot poseben iztis iz naznanil zgodovinskega društva prišla te dni knjižica na svetlo v nemškem jeziku, ktera pod naslovom: „Historische und topografische Nachrichten über das Mineralbad Töplitz bei Neustadt“, kratko pa dobro popisuje zgodovino Toplice (kraja in vrelca), potem zdravilno moč vrelca po skušnjah zdravniških, in pa okolico Topliško. Pridjano je rodopisje rodovine Turjaške (Auer-sperge), katerih lastnine so te toplice. Iz tega rodopisa zvémo, da je izprva (1060) imela ta rodovina le naslov prostih žlahcičev, pozneje je bila povzdignjena v baronovski, za tem v grofovski stan, leta 1653 pa v knežki; cesarsko pismo od 11. nov. 1791 je Karolu Jožefu Antonu Turjaškemu podelilo naslov „vojvoda Kočevskega“. Kakor pridna čbelica nabira gosp. Jelovšek že veliko let iz prašnih in zanemarenih arhivov drobtinice za domačo krajo- in zgodopisje, in tako je tudi za popis Toplice nabral gradiva iz mnogih starih pisem, katerih je največ najdel v novomeškem kapitelskem arhivu. Ker imajo te toplice, kakor so „Novice“ že večkrat omenile, zoper mnoge bolezni res veliko, skozi več ko 400 let potrjeno zdravilno moč (gosp. Jelovšek je najdel v starih pismih od leta 1481 in

1484, da se je ta kraj „Toplica prope Rossek“, v 17. in 18. stoletju pa že polatinčeno „in Thermis“ imenoval — nova priča, kakošna se je našim slovenskim imenom godila!) in ker take knjižice veliko pripomorejo, da se dobre domače reči po svetu bolj razglasijo, gré gosp. Jelovšek-u velika hvala, da je zložil to knjižico. Radi bi bili le slišali, da se je napravilo več iztisov in da bi se knjižica mogla tudi kupiti.

Novičar iz raznih krajev.

Ogerski časniki pišejo, da 4. maja bota presv. Cesar in Cesarica nastopila potovanje na Oggersko, kjer bota ostala do kresa. — Cesarski patent preklicuje dozdevno postavbo, po kateri je mógel vsak, kdor je v svojem rudniku zlate ali sreberne rude kolikor koli dobil, en mesec potem čisto zlato ali srebro dotični cesarski gosposki nesti, da se mu je odkupila. Po tej novi postavi tega več treba ni; vsak lastnik takega rudnika utegne s svojim blagom storiti kakor mu je drago (kar hoče). — Iz Dunaja se piše, da v ces. dnarni kovnici že delajo priprave za kovanje novega dnarja, ki ima že mesca majnika med ljudstvo priti in s starim vred do konca tega leta veljati. Cena tega novega dnarja je ustanovljena po novem dnarskem merilu, ktero je avstrijska vlada združena z nekimi nemškimi vladami določila. Po tem novem merilu bo goldinar ali forint razdeljen v 100 delov. Dozdaj je bil razdeljen v 60, in vsak teh 60 delov se je imenoval, kakor vsak vé, krajcar. Kako se bo vprihodnjč drobiž imenoval, še ni znano. — Ogledom ljudskih šol je došel ukaz, naj vprihodnje v izkazkih ljudskih šol zaznamvajo tudi slepe in mutaste otroke, kateri nikamor v šolo ne hodijo in tudi niso v nobenem javnem zavodu (inštitutu), da bo potem gosposka móгла kakor koli za njih podučenje skrbeti. — Po ministerskem ukazu ne smé vprihodnje v nobeni gimnazijalni šoli čez 50 učencov biti; kjer jih je več, se imata napraviti 2 razreda. — Deželno poglavarstvo v dolnji Avstrii je soseskam (občinam) ukazalo, da morajo vse kresijske in kantonske ceste na obeh straneh z drevjem zasaditi, in je velélo, da se drevesa (najbolj sadne, pa tudi druge) morajo po 6, k večem po 10 sežnjev saksebi saditi, da morajo poleg korenine najmanj 2 pavca debele, ravne in zdrave, in k močnim, po 8 čevljev visokim kolom privezane biti. — Ceno terdih derv beremo za pretekli mesec po poglavnih mestih našega cesarstva takole zaznamovano: sežen (klafta) je veljal na Dunaji 22 fl., v Pragi in Lincu 16 fl., v Berni in Lvovu 15 fl., v Peštu 14½ fl., v Krakovi 14 fl., v Gradcu in Bocnu 10 fl., v Temešvaru 9 fl., v Ljubljani 6 fl. — Nadnico (lon na dan za delavce) nahajamo lansko leto po raznih deželah našega cesarstva takole zapisano: v Vojvodini po 58 kr., na Primorskem 54, v Dalmaciji 50, v Tirolih 48, na Kranjskem 46¼, na Horvaškem in Slavonskem 45, Erdeljskem 44, v vojaški Granici 43, na Oggerskem 41, v doljni Avstrii 40½, Krakovi 38, zgornji Avstrii in Bukovini 35, na Koroškem 33, na Štajarskem 32½, v Galiciji 28, na Češkem 27½, Marškem 27, v Šlezii 24 kr. — Političnih novic ni nič posebnih. Po dvéh sejah se je pariški zbor zastran švajcarsko-pruske pravde spet ustavil. — Francozka in angleška vlada ste zavrnile sardinsko zavoljo nespodobnega obnašanja do avstrijske vlade; ali bo kaj pomagalo, se ne vé. Dokler pa sardinski časniki ne bojo mirovali in bojo podpirali tiste rogovileže, ki so, kakor „Triest. Zeit.“ piše, ponoči 22. t. m. v Benetkah na tergu sv. Marka na srednjo zastavo pripeli republikansko bandero, se ne bo avstrijska vlada sprijaznila s sardinsko. — Novi predsednik severno-amerikanske države je razglasil miroljubno pismo. — Grob rajnkega Napoleona I. in hišo, kjer je na otoku sv. Helene v pregnanstvu živel in umrl, je angleška vlada darovala francozki, ki bo vse to v dober stan postavila.